АУЫЛ – ЕЛ БЕСІГІ

Ұстаз еңбегі – ұлы еңбек

Ұстазымды мәңгі өлмейтін үлгі дер ем,
Өйткені орны бөлек өзгелерден.
Ұстазым еш жалықпай білім беріп
Көңілге нұр, өмірлік азық берген.

Ұстаз… Оңашада отырып ұстаз туралы ойға кетсем, көз алдымнан ақжарқын мінезді, ақ жүректі, жылы жүзді ұстаз бейнесі көрініп, мені қиялға батырып, еріксіз нұрлы естеліктерге жетелей жөнеледі…Ұстаз бейнесі – шәкірт үшін адамгершіліктің ең жоғары үлгісі. Ұстаздың лаулаған жалыны — әр жүрекке жылу сеуіп, нұр құятын қуаттың, өмірдің қайнар көзі. Тіршіліктегі шырақтың сөнбес ошағы. Ұстаз деген кім? Ұстаз – шәкірттерін білім нәрімен сусындататын адам. Ұстаз болу — екінің бірінің қолынан келмес, әрі аса үлкен жауапкершілікті қажет ететін жұмыс. Егер әр адамның жүрегінде ізгілік тамшысы мен бойында қарым-қабілеті болса, ол соны аша білген мұғалімнің еңбегі. Сол нұрды жеткіншектің бойына дарыту үшін мұғалім қаншама тер төкті десеңізші. Дүниеде адамды тәрбиелеп, азамат атандырғаннан артық абырой мен құрмет жоқ шығар, сірә?!

«Ұстаздық еткен жалықпас үйретуден балаға» демекші өмірінің 40 жылдан астамын шәкірттерін білім нәрімен сусындатып келе жатқан ұстаз, ол – Наурызбай Ғалымұлы.

Наурызбай Ғалымұлы 1950 жылы 10 наурызда Жітіқара ауданы, Бірсуат ауылында дүниеге келген.1968 жылы №2 қазақ орта мектебінде орта мектеп курсын бітірген.1970 жылы Қарағанды мемлекеттік университетінің физика факультетіне оқуға түсіп, 1974 жылы оқуды бітірген соң,өзі оқыған мектебіне физика пәні мұғалімі болып қайта оралды. Жігітке жеті өнер де аз дегендей, Наурызбай Ғалымұлы домбыра, баян тартады, ән де айтады. Ауданда қазақ тіліне байланысты өтетін іс – шаралар ол кісісіз өтпейді. 1974 – 2010 жылдар аралығында № 2 мектепте ұстаздық қызмет атқарды.

Наурызбай Ғалымұлының алдынан өткен шәкірттері қазіргі таңда еліміздің түкпір түкпірінен және шет елдерде қызмет жасауда. Ол кісі тек қана шәкірттерге тәрбие беріп қоймай өз ортасында дос жарандары арасында қамқор болып жүретін адам.

Шығыс ойшылы Жүсіп Баласағұн: «Адамның мәңгі болмағы, оның ары мен елі үшін еткен еңбегінде»,-деуінің өзі бекер емес, өйткені ұстаздықтың ұлы жолын таңдаған әр адамның бойында үздіксіз ізденіс пен тынымсыз еңбек ету қасиеттері болуы шарт. Өз шәкірттеріне сүйіспеншілікпен қарай алмаған мұғалімнен жақсы маман шықпасы анық. Ал, Наурызбай Ғалымұлын алатын болсақ, сан мыңдаған шәкірттер мен жас мамандарды тәрбиелеуде өз бақытын еңбектен тапқан ұлағатты ұстаз. Ардагер ұстаздың білім саласын жандандыруға қосқан өлшеусіз еңбегі лайықты бағаланып. Алған мақтау, марапат, алғыс ¬ хаттарын тізетін болсақ, өз алдына бір төбе. Бірақ, адамның адамшылығы марапат қағазымен ғана өлшенбек емес, адамды одан да биік етіп, қосымша көрік беріп тұратын – адами қасиеттері, игілікті істері болмақ. Жүзінен шуақ, сөздерінен жылылық төгіліп тұрған ұлағатты мамандық иелері өнегелі өмірі мен еселі еңбегінің арқасында айналасына қадірлі болары сөзсіз. Наурызбай Ғалымұлының құдай қосқан қосағы Рсалды Тоқшылыққызы ауданымызға белгілі тәжірибелі кардиолог.Бүкіл ғұмырын медицина саласына адам өмірін арашалауға арнаған ақ халатты абзал жан. Қазіргі таңда еңбегінің зейнетін көріп отырған адал жар, асыл әже.

Әйел адам үшін қызметтік мансаптан басқа, дүниеге ұрпақ әкелу, оны тәрбиелеп жеткізу міндеті және бар. Міне, осындай аса жауапты қызметпен аналық парызын қатар өтей білген жан өзінің өмірлік жарына әрқашан да қолдау көрсетіп отырады. «Ұстаздық еткен жалықпас, үйретуден балаға" деп Абай атамыз айтқандай, ұстаз еңбегінің қыр-сыры мол, қиын да жауапты, шығармашылық еңбек екендігін баршамыз мойындаймыз.

Ұстаз!

Осынау сөзде қаншама мән-мағына жатыр десеңізші! Ұлағатты ой иелері де, арман оты жүрегінде алаулаған жеткіншектер де, парасатты қоғам қайраткерлері де бір адамға қарыздар. Ол – ұстаз!

…Әрбір шәкірттің өзі сүйген, жылдар бойы тәлім алған ұстазының аяулы бейнесі көкірек көргінде, жүрек түбінде сақталуы заңдылық. Себебі, ұстаз – баланы адам қылып тәрбиелеп, күлімдеген, күнім деген, сенің жүрегіңе болашаққа мақсат қоя білуге сенім ұялатқан зор тұлға. Ардагер ұстаздардың еңбегін ұмытпау – біздің парызымыз.

«Адамды тірідe тек бағалайық, Ардақтап апалайық, ағалайық…» — деп Жұбан Молдағалиев жырлағандай, бақытын ұстаздықтан тапқан Наурызбай Ғалымұлына көкжиегіңіз кестелі, көретін қызығыңыз дестелі болсын демекпіз!

МЕДЕТБАЕВА Т. Ж.

Что общего между подагрой и коррупцией?

Не бывает государственных денег, есть деньги налогоплательщиков.
Маргарет Тэтчер

Есть такая болезнь - подагра, ее еще называют болезнью королей и архитекторов, поскольку страдали ею преимущественно люди состоятельные и знатные. В отличие от бедняков они не имели проблем с едой, более того, нередко переедали. А чрезмерное употребление мясных блюд, деликатесов и вина как раз способствовало возникновению недуга. А обратил я внимание на эту болезнь, когда получил предложение от общественного объединения поучаствовать в конкурсе «Лучшие журналистские работы» на антикоррупционную тему.

Не знаю, кто как, лично я усмотрел некую параллель между подагрой и коррупцией. На деле оба недуга присущи не бедным и не трудовому сословию, а людям у власти, а значит, более сытым. Конечно, это образное сравнение, но этим общественно опасным симптомом страдают у нас, как правило, люди, облеченные большой и малой властью. Иными словами, кто имеет отношение к бюджетным деньгам. Если болезнь подагру можно излечить, то изжить коррупцию в Казахстане не только не удается, но даже уже не знают, как противостоять ей. И это вовсе не пустые слова.

На днях на портале US News был опубликован перечень самых коррумпированных стран мира. Всего в список вошли 87 стран, Казахстан расположился на 75 месте. О чем это говорит? О том, что коррупция прочно вошла в нашу жизнь и пронзила практически все слои нашего общества. Наверное, только ленивый журналист не писал про коррупцию в стране, писал на эту злободневную тему и я. И не раз. Потому как тема неисчерпаема, практически ежедневно во всех новостных материалах борцы с коррупцией изобличают нечистоплотных чиновников и дельцов десятками. И самое поразительное - тех, кто злоупотребляет служебным положением, меньше не становится, а их аппетиты растут в геометрической прогрессии. Один мой друг недавно сказал: «Если раньше казнокрады запускали в государственный карман только ладонь, то теперь гребут по локоть, воруют уже не десятками, а сотнями миллионов, а то и миллиардами». Небольшой пример: бухгалтер районного отдела образования Южно-Казахстанской области украла из бюджета за год с небольшим 80 миллионов тенге. Полагаю, что аналогичным образом обстоят дела и в других регионах. И такая ситуация не только в образовании, практически во всех государственных сферах есть коррумпированные служащие. Одним словом, коррупция в Казахстане живет и процветает. И борьба с ней похожа на битву с многоголовой гидрой: отрубают одну голову - на ее месте вырастает другая.

Ежегодные потенциальные потери в экономике Казахстана из-за коррупции оцениваются почти в четыре миллиарда долларов, что эквивалентно двум процентам ВВП. Об этом сообщается в докладе Агентства по делам госслужбы и противодействию коррупции. И этот показатель растет с каждым годом: если десять лет назад было осуждено 239 чиновников за полученные взятки, то в прошлом году - в три раза больше. Коррупционные скандалы с участием высокопоставленных чиновников в Казахстане случаются с завидной регулярностью.

Громкими арестами высокопоставленных чиновников никого не удивить, в своих запросах госслужащие не мелочатся. Не отстают от высоко сидящих товарищей и чиновники среднего и более мелкого ранга, у них тоже растут запросы и аппетиты. Пока правоохранительные органы совершенствуют методы борьбы с коррупцией, нерадивые чиновники выстраивают все новые схемы для незаконного обогащения. Если коррупционеры не страшатся тюрьмы и многомиллионных штрафов, то все увещевания уполномоченных по этике, что жить надо честно, не иначе как пустой звук для них.

По материалам национального доклада по противодействию коррупции, в большинстве случаев самыми коррумпированными госорганами в Казахстане являются акиматы, органы госдоходов, внутренних дел, минсельхоз, образование, медицина и так далее.

Так как же бороться с коррупционерами в стране? Может, ужесточить наказание?! Но как показывает практика, несмотря на принимаемые различные меры, достичь желаемых результатов стране все еще не удается. Хотя сегодня для Казахстана преодо-

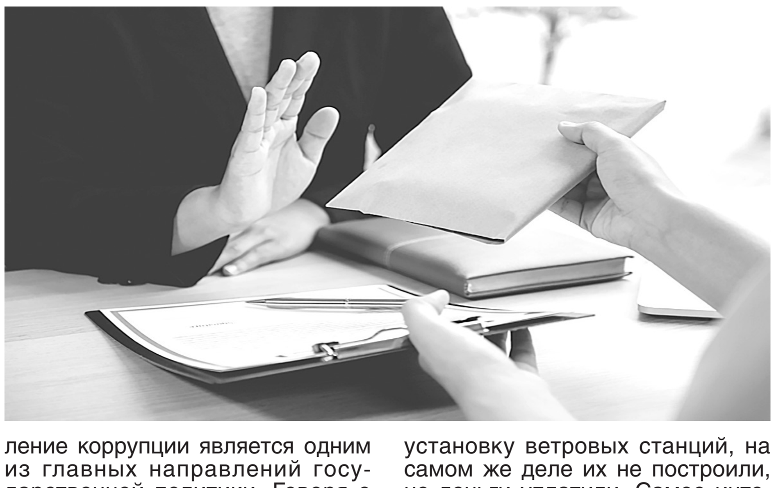

ление коррупции является одним из главных направлений государственной политики. Говоря о борьбе с коррупцией, Президент неоднократно подчеркивал, что без участия общества нельзя победить коррупцию, необходимы системные усилия всех слоев общества. Наше же общество давно разделилось на богатых и бедных, и у каждого свои проблемы и заботы, ничего общего, что связывало бы народ с властью. Последние не хотят никакой консолидации с гражданским обществом, у них пока один принцип: разделяй и властвуй. Но когда эта консолидация произойдет, им придется прислушаться ко всему этому, рано или поздно это должно произойти.

Когда я заканчивал писать этот материал, на глаза попалась информация, что в дочерней компании «Самрук-Казына» выявили растрату 15 миллиардов тенге. По бумагам эту сумму заплатили за установку ветровых станций, на самом же деле их не построили, но деньги уплатили. Самое интересное, что эти деньги никто не ищет, но ведь это государственные деньги. В чей карман они ушли? За мешок украденной картошки можно угодить в тюрьму, а вот за 15 миллиардов бюджетных денег пока не то что не посадили, даже никого к ответственности не привлекли. Действительно, в удивительной стране мы живем.

А завершить свой материал на конкурс хочется словами Айн Рэнд: «Если вы видите, что те, кто трудится, становятся с каждым днем беднее, а вымогатели и воры – богаче, а законы не защищают первых от последних, но защищают последних от первых, если вы видите, что честность и принципиальность равносильны самоубийству, а коррупция процветает, – знайте: это общество на краю пропасти».

Мурат КАИБЖАНОВ.